

Remissvar från Gröna Mobilister gällande
**Promemorian Övervakning och rapportering av
uppgifter om verkliga utsläpp från vissa fordon**

Gröna Mobilister är en ideell förening som verkar för en mobilitet som är anpassad till planetens gränser och global rättvisa. Vi vill stärka människors livskvalitet i städer och på landsbygd. Gröna Mobilister företräder inget särintresse när det gäller fordon, drivmedel eller val av mobilitetslösningar.

Gröna Mobilister är tacksamma för möjligheten att lämna synpunkter på denna promemoria, och vi bistår gärna Miljödepartementet med fler synpunkter i det fortsatta arbetet för att uppnå ett fossilfritt, hållbart transportsystem.

Bakgrund och sammanfattning av promemorian

I denna promemoria föreslås ändringar i svensk författning som kompletterar kommissionens genomförandeförordning (EU) 2021/392 om övervakning och rapportering av uppgifter om koldioxidutsläpp från personbilar och lätta nyttofordon.

De delar av EU:s förordning som behandlas i promemorian rör insamling av verkliga data om drivmedelsförbrukning vid kontrollbesiktning av fordon. Sådan datainsamling ska ske från och med den 20 maj 2023 i fordon som registrerats från

och med 1 januari 2021 och är utrustade med ombordsystem för mätning av drivmedelsförbrukning. Ägaren till fordonet ska ges möjlighet att vägra att göra uppgifterna tillgängliga.

Skälen för denna datainsamling beskrivs i EU-förordningen enligt följande:

”det är viktigt att [...] fastställa hur skillnaden mellan utsläppen samt bränsle- eller energiförbrukningen vid verklig körning och motsvarande typgodkännandevärden utvecklas över tiden, både för att övervaka hur effektiva normerna för koldioxidutsläppen är för att minska koldioxidutsläppen från fordon och för att informera allmänheten.”

Baserat på insamlade data ska EU-kommissionen från och med december 2022 varje år offentliggöra den verkliga drivmedelsförbrukningen och de verkliga koldioxidutsläppen ur avgasröret för personbilar respektive lätta nyttofordon, uppdelat som genomsnitt per tillverkare. Uppdelning ska också ske mellan konventionella fordon med förbränningsmotor och laddhybrider.

Skillnaderna mellan verkliga och certifierade värden från typgodkännandena ska redovisas. För laddhybrider ska verkliga och certifierade värden för både bränsleförbrukning (l/100 km) och elförbrukning (kWh/100 km) publiceras.

Det är värt att notera att data om verklig drivmedelsförbrukning ska samlas in även från rena elbilar och bränslecellsbilar. Det saknas dock krav i förordningen att data för dessa biltyper årligen ska offentliggöras på samma sätt som för bilar med förbränningsmotor, inklusive laddhybrider.

Mot bakgrund av instruktionerna i EU-kommissionens förordning föreslås i promemorian att uppgifter om varje svenskregistrerat fordons drivmedelsförbrukning vid verklig körning ska föras in i vägtrafikregistret.

Transportstyrelsen föreslås få mandat att meddela föreskrift om insamling och hantering av en ägares vägran att låta registrera den verkliga drivmedelsförbrukningen hos fordonet.

Transportstyrelsen, eller annan myndighet som regeringen bestämmer, föreslås få mandat att meddela föreskrifter om hur insamlingen och hanteringen av de aktuella uppgifterna ska gå till.

Gröna Mobilisters synpunkter

Gröna Mobilister stöder EU:s krav att data om verklig drivmedelsförbrukning ska samlas in och offentliggöras. Vi instämmer i de skäl till detta som anförs i genomförandeförordningen, enligt ovanstående citat.

Skillnaderna mellan verklig och certifierad förbrukning enligt den gamla testcykeln NEDC föreföll öka med tiden, vilket undergrävde förtroendet för de certifierade förbrukningsvärdena. Det är viktigt att se till att inte samma sak händer med den nya testcykeln WLTP.

Laddhybrider tilldelas ännu lägre bränsleförbrukning och koldioxidutsläpp enligt WLTP än enligt NEDC, på grund av orimliga antaganden kring den så kallade användningsfaktorn, som anger hur stor andel av bilens körsträcka som förväntas ske med eldrift som funktion av räckvidden på el.¹

I båda dessa fall kan insamling och offentliggörande av den verkliga drivmedelsförbrukningen bidra till att förbättra och öka förtroendet för certifieringsprocessen.

Gröna Mobilister hade gärna sett ett krav från EU-kommissionen att den verkliga drivmedelsförbrukningen årligen ska offentliggöras inte bara för fordon med förbränningsmotor, utan även för rena elfordon och bränslecellsfordon.

Gröna Mobilister har inga synpunkter på de svenska författningsändringar som föreslås i denna promemoria för att implementera och komplettera instruktionerna i EU-kommissionens förordning.

I promemorian finns inledande resonemang kring hur en fordonsägare ska anmäla sin vägran att låta den verkliga förbrukningen registreras och offentliggöras i vägtrafikregistret. Det sägs att detta inte kan ske genom en fråga vid själva besiktningen, eftersom det inte ställs något krav på besiktningsorganen att kontrollera vem som är fordonets ägare.

När Transportstyrelsen utfärdar föreskrifter kring formerna för en vägran bör utgångspunkten vara att alla fordonsägare ska få lätt tillgänglig information inför

---

¹ Gröna Mobilister: Vägra att köpa laddhybriden i säcken (2021) gronamobilister.se/blogg/2021/vagra-att-kopa-laddhybriden-i-sacken/; Gröna Mobilister: Miljöbästa Bilar 2021 gronamobilister.se/rapporter/2021/miljobasta-bilar-2021/

varje besiktning om möjligheten att vägra registrering av data från bilen, och dessutom få information om hur detta går till. Det kan till exempel ske genom en väl synlig informationstext vid anmälning till besiktning på besiktningsorganens hemsidor, och i alla tryckta utskick från dessa organ. Skälen till datalagringen bör förklaras, för att öka viljan att dela dessa data.

Ett system där det krävs att fordonsägaren själv informerar sig om möjligheten till vägran kan å andra sidan undergräva förtroendet för datalagringen, vilket vore olyckligt med tanke på det vällovliga syftet. Det skulle kunna ge intryck av att myndigheter i löndom övervakar och samlar information om medborgarna.

Vi Vill Veta! Använd data om verklig drivmedelsförbrukning som konsumentupplysning

EU:s förordning anger att kommissionen varje år ska publicera den verkliga drivmedelsförbrukningen för alla fordon inom EU som genomsnitt per fordonstillverkare, uppdelat i konventionella fordon med förbränningsmotor respektive laddhybrider.

De data som samlas in om alla svenskregistrerade bilar för detta ändamål är en skattkista som kan användas till så mycket mer. Att få detaljerad konsumentupplysning om enskilda bilmodellers verkliga drivmedelsförbrukning vore till exempel mycket värdefullt.

Gröna Mobilister anser att Transportstyrelsen eller annan myndighet bör utförda föreskrifter kring sådan konsumentinformation, i enlighet med de bemyndiganden som föreslås i den remitterade promemorian.

Det kan handla om att föreskriva att dessa data ska publiceras bland den information om enskilda bilmodeller som erbjuds på Konsumentverkets sajt Bilsvar.se.

Det kan också handla om att verklig drivmedelsförbrukning ska redovisas på en miljödeklaration av nya fordon av det slag som Gröna Mobilister länge drivit kampanj för², och som nyligen föreslagits av Energimyndigheten på uppdrag av

---

² Gröna Mobilister: Förslag till miljödeklaration av bilar (2021) gronamobilister.se/aktiviteter/vi-vill-veta/forslag-till-miljodeklaration-av-bilar/

regeringen.³

Vid sådan konsumentupplysning måste det framgå att den verkliga drivmedelsförbrukningen beror på körstil och andra faktorer, och därmed går att påverka. Det måste också framgå att den verkliga bränsleförbrukningen hos laddhybrider i stor utsträckning bestäms av hur ofta fordonet framförs på el, och därmed varierar stort beroende på förarens beteende.

För Gröna Mobilister

Jesper Johansson, ordförande

Per Östborn, projektledare för kampanjen Vi Vill Veta

---

³ Energimyndigheten: Förslag till ny märkning ska underlätta nybilsköpare att göra hållbart val (3 juni 2022)
www.energimyndigheten.se/nyhetsarkiv/2022/forslag-till-ny-markning-ska-underlatta-nybilskopare-att-gora-hallbart-val/